

European Network of Councils
for the Judiciary (ENCJ)

Reseau européen des Conseils
de la Justice (RECJ)

Încrederea publicului și imaginea justiției

*Utilizarea individuală și
instituțională a rețelelor de
socializare în cadrul sistemelor
judiciare*

Raportul RECJ 2018-2019

Co-finanțat prin Programul Justiție al Uniunii Europene

Această publicație a fost elaborată cu sprijinul financiar al Programului Justiție al Uniunii Europene. Răspunderea pentru conținutul acestei publicații revine în totalitate RECJ iar aceasta nu poate fi considerată ca reprezentând opiniile Comisiei Europene.

Cuprins

CAPITOLUL I - INTRODUCERE	6
1.1. Paradigma	8
1.2. Ce s-a realizat pe parcursul anului trecut	8
1.3. Viitoare proiecte propuse de echipa de proiect	8
1.5. Produse	10
1.6. Rezultate	11
1.7. Limitele proiectului.....	11
1.10. Metodologia, contribuții interne și rezultate.....	13
1.11. Coordonarea proiectului	13
1.12. Calendarul	13
2.2. Identificarea judecătorilor pe rețelele de socializare.....	14
2.3. Conținuturi și comportamente pe rețelele de socializare.....	15
2.4. Legături de prietenie și conexiuni pe rețelele de socializare	15
2.5. Utilizarea rețelelor de socializare pentru colectarea de dovezi și cercetare fără caracter juridic.....	15
2.6. Păstrarea confidențialității și securitatea pe rețelele de socializare.....	15
2.7. Formare profesională.....	16
CAPITOLUL III - LINII DIRECTOARE PENTRU UTILIZAREA INSTITUȚIONALĂ A REȚELELOR DE SOCIALIZARE.....	17
3.1. De ce să folosim rețelele de socializare pe plan instituțional - obiective și conținut ..	17
3.2. Dezavantaje	18
3.3. Strategii de comunicare pentru rețelele de socializare	19
3.5. Setări de asigurare a confidențialității în cazul utilizării instituționale a rețelelor de socializare și paginile false, intrări-ieșiri sau doar ieșiri de date?.....	19
3.6. Cum se pot tratat comentariile (malițioase sau sfidătoare)?.....	19
3.7. Monitorizarea rețelelor de socializare	20
3.8.-Limbajul.....	20
3.9. Personal și bugetare (criterii).....	20
3.10. Utilizarea rețelelor de socializare în instanță	21
CAPITOLUL IV - COMUNICAREA CU CELELALTE RAMURI ALE PUTERII ÎN STAT: SUBIECTE POSIBILE:	22
CAPITOLUL V - CONCLUZII ȘI PLANURI PENTRU VIITOR	24
5.1. Recomandări.....	24
5.2. Comunicarea instituțională	24
5.3. Comunicarea realizată de judecători și procurori	24
5.4. Planuri pentru viitor	25
5.4.1. Comunicarea cu mediul academic și de cercetare.....	25
5.4.2. Comunicare cu profesioniștii în domeniul dreptului	25

5.4.3. Comunicarea cu alte ramuri ale puterii în stat	25
5.4.4. Protocele cu factorii de influență	26
5.4.5. Utilizarea unui limbaj clar în întreaga comunicare realizată în sistemul judiciar..	26
5.5. Concluzii.....	26

Anexa

CAPITOLUL I - INTRODUCERE

A. Preambul

Versiunea preliminară a raportului 2018-2019 reprezintă cea de-a doua etapă a proiectului RECJ: „Încrederea publicului și imaginea justiției”, care se aliniază Planului Strategic 2018-2021 al RECJ. Obiectivul întregului proiect este de a alinia comunicare internă și externă a sistemului judiciar.

În prima sa etapă, Raportul RECJ 2017-2018 a trasat principalele ipoteze de lucru și a stabilit o serie de recomandări referitoare la sondajele efectuate pentru măsurarea încrederii cetățenilor, utilizarea mass-media de către sistemele judiciare, stabilirea unei strategii de comunicare, formarea profesională a abilităților de comunicare, luarea în considerare a rețelelor de socializare, folosirea unei abordări de tip „branding” corporatist pentru sistemul de justiție și comunicarea cu publicul larg.

Raportul pentru 2018-2019 are în vedere elaborarea de ghiduri de comunicare necesare judecătorilor și procurorilor pentru utilizarea rețelelor de socializare și, suplimentar, la elaborarea principiilor care trebuie avute în vedere în comunicarea instituțională cu cetățenii și alți participanți instituționali. Se intenționează elaborarea de instrumente care să încorporeze principiile transparenței, accesibilității și educației juridice. La finalul Raportului, sunt formulate recomandări pentru includerea proiectiilor de viitoare activități care urmează a fi realizate în cadrul proiectului „Încrederea publicului și imaginea justiției”.

B. Argumentul și descrierea Raportului 2018-2019

Un sistem judiciar caracterizat de integritate, transparență și responsabilitate este una din condițiile prealabile pentru o bună funcționare a statului de drept și pentru dreptul la un proces echitabil, oportun și eficient de către o instanță independentă și imparțială prevăzută de lege. Transparența trebuie să includă, de asemenea, accesul la informații referitoare la procesul judiciar menite a promova și încuraja încrederea publicului în actorii implicați în procesul judiciar.

Încrederea reprezintă fundamentul fiecărui proces, fie el asumat de stat sau de particulari. Puterea judecătorească nu este într-o competiție cu alte ramuri ale puterii în stat, însă trebuie recunoscut faptul că încrederea este factorul fundamental pentru a-i putea fi asigurată recunoașterea autentică a independenței cu privire la modul său de funcționare. Încrederea, ca și respectul, nu pot fi cerute, ele trebuie câștigate prin modul în care funcționează sistemul judiciar. Aici sunt incluși toți participanții la acest proces, precum procurorii și funcționarii instanțelor. Trebuie recunoscut faptul că, în vederea creșterii și îmbunătățirii încrederii în sistemul judiciar, acest lucru nu este pe deplin realizabil fără consolidarea încrederii în instituții, în general.

Pentru câștigarea încrederii este necesară o comunicare eficace și clară din partea sistemului judiciar. Publicul larg și celelalte ramuri ale puterii în stat trebuie să fie pe deplin informate cu privire la activitatea acestuia. Rețelele de socializare digitalizate și dinamice creează o interdependență și joacă un rol crucial în asigurarea faptului că mesajul sistemului judiciar este auzit. Acest proiect caută să răspundă nevoii sistemului judiciar de a-și adapta abilitățile de comunicare la cererile secolului al XXI-lea. Prezentul raport identifică unele dintre principiile cheie care trebuie luate în considerare atunci când se utilizează rețelele de socializare, atât de către instituțiile din cadrul sistemului judiciar, cât și de către judecători și procurori în mod individual.

RECJ recunoaște acest lucru și, prin urmare, planul său strategic pentru 2018-2021 reiterează (printre altele) că, „*pentru a menține statul de drept, Consiliile judiciare sau organismele independente similare trebuie să depună toate eforturile pentru a asigura menținerea unui sistem judiciar deschis și transparent.*”¹ Un sistem judiciar deschis și transparent este o altă condiție prealabilă de stabilire și menținere a încrederii publicului în justiție, care reprezintă

---

¹ [Planul Strategic RECJ 2018-2021, pagina 2: https://www.encj.eu/images/stories/pdf/GA/Paris/encj_4_year_plan_2018_2021_adopted_ga_2017.pdf](https://www.encj.eu/images/stories/pdf/GA/Paris/encj_4_year_plan_2018_2021_adopted_ga_2017.pdf)

piatra de temelie a legitimității sistemului judiciar.

De asemenea, Planul strategic menționează că RECJ intenționează să inițieze un dialog pe tema statului de drept și a rolului sistemului judiciar în democrație. Unul dintre aspectele care trebuie discutate în acest sens este rolul Consiliului judiciar ca garant al independenței sistemului judiciar. Studiul din 2016 în rândul judecătorilor a arătat că judecătorii nu se simt respectați de celelalte puteri ale statului. În cel mai recent sondaj Eurobarometru Flash 447 (aprilie 2017) despre percepția publicului larg privind independența sistemului judiciar, ingerințele politicianilor și guvernului sunt menționate cel mai frecvent ca motiv al percepției negative privind independența sistemului judiciar.

În stabilirea obiectivelor propuse de RECJ - proiectul *Încrederea Publicului și Imaginea Justiției*, raportul 2018-2019 se concentrează pe două teme majore:

GHID PRIVIND UTILIZAREA REȚELELOR DE SOCIALIZARE DE CĂTRE JUDECĂTORII ȘI PROCURORII INDIVIDUALI, care ia în considerare următoarele:

- Avantaje și dezavantaje ale utilizării rețelelor de socializare: Drepturi și riscuri
- Identificarea judecătorilor în rețelele de socializare
- Conținuturi și comportament în rețelele de socializare
- Prietenii și conexiuni în rețelele de socializare
- Utilizarea rețelelor de socializare pentru colectarea probelor și cercetări extrajudiciare
- Confidențialitate și securitate în rețelele de socializare
- Formare profesională

Obiectivele vizate sunt următoarele:

- Îmbunătățirea comunicării interne și externe
- Prezentarea informațiilor în mod regulat și consecvent
- Crearea unei culturi organizaționale bune
- Înțelegerea rolurilor și responsabilităților
- Îmbunătățirea productivității și eficacității
- Sistemul judiciar se simte relevant și valorizat în promovarea activității sale pentru a apăra sistemul

GHID PRIVIND UTILIZAREA INSTITUȚIONALĂ A REȚELELOR DE SOCIALIZARE, care va lua în considerare următoarele:

- De ce să folosim rețelele de socializare instituțional - obiective și conținut
- Deficiențe
- Strategii de comunicare pentru rețelele de socializare
- Tipuri de rețele și canale de socializare
- Setări pentru confidențialitate în cazul utilizării instituționale a rețelelor de socializare și al paginilor false, contribuție - rezultat sau doar rezultat?
- Cum reacționăm în cazul comentariilor (răuvoitoare sau disprețuitoare)?
- Monitorizarea rețelelor de socializare
- Limbajul
- Personal și buget (criterii)
- Utilizarea rețelelor de socializare în sălile de judecată

Rezultatele dorite sunt următoarele:

- Crearea unor relații productive cu alți participanți și cu publicul larg
- Contact instituțional periodic
- Sensibilizarea publicului
- Educație și responsabilități
- Îndrumare și consecvență în furnizarea informațiilor

1.1. Paradigma

La abordarea titlului proiectului, „Încrederea publicului și imaginea justiției”, realizat pe parcursul anilor 2017/2018, scopul principal al echipei de proiect a fost să se concentreze pe importanța comunicării de către și în beneficiul sistemului judiciar.

În scopul acestui proiect, echipa de proiect a considerat că încrederea publicului ar trebui analizată mai mult din perspectiva modului în care se poate îmbunătăți și construi imaginea sistemului judiciar prin intermediul comunicării în formă scrisă și verbală mai degrabă decât prin măsurarea încrederii publicului. Din perspectiva măsurării încrederii publicului, echipa de proiect a recomandat doar utilizarea studiilor cantitative și calitative cel puțin o dată la fiecare trei ani, prin care să fie definite părțile interesate relevante și identificate acele persoane și organisme care vor fi abordate de sistemul judiciar pentru a influența încrederea publicului. Un model pentru un posibil sondaj de utilizat în rândul justițiabililor urmează să fie formulat de echipa de proiect 1 care își desfășoară activitatea pe tema independenței, răspunderii și calității în sistemul judiciar.

Raportul curent, 2018-2019, va continua de la aceleași ipoteze de lucru ca și cele ale raportului anterior, 2017-2018, prezentate mai sus.

1.2. Ce s-a realizat în anul anterior²

Proiectul de anul trecut a analizat modul în care au fost implementate în diferite țări recomandările principale ale proiectului *Societate și Mass-Media*. Prin urmare, prezentul proiect nu a acoperit această temă.

De asemenea, a tratat teme precum: *Cum se elaborează o strategie de comunicare?* (descrierea celor mai importante cerințe, conținutului și formei unei strategii de comunicare, prezentarea unui model și evaluarea riscurilor principale); *Desemnarea unui purtător de cuvânt* (care ar trebui să fie specialist în comunicare; profilul judecătorului/procurorului însărcinat cu relația cu presa; independența judecătorului/procurorului însărcinat cu relația cu presa; necesitatea existenței unor protocoale/regulamente/acorduri privind persoana responsabilă, atunci când o problemă presupune atribuții diferite); *Formare profesională în domeniul abilităților de comunicare* - protocoale de comunicare în situații de criză (definiție, exemple, recomandări); *Înregistrări audio și video în sălile de judecată și la întâlnirile consiliului judiciar* (rezultate pozitive și posibile deficiențe, exemple de bune practici, recomandări); *Proceduri pentru apărarea independenței sistemului judiciar și a judecătorilor și procurorilor individuali* (proceduri existente, sensibilizarea publicului în privința apărării independenței, recomandări); *Demersuri pentru a comunica cu publicul larg* (exemple de bune practici existente).

1.3. Proiecte viitoare propuse de echipa proiectului

Proiectul RECJ „Încrederea Publicului și Imaginea Justiției”, derulat în 2017/2018 a continuat demersurile vizând atingerea unor standarde maxime în a inspira încrederea în rândul publicului atunci când accesează Justiția și în îmbunătățirea imaginii sistemului judiciar.

Există teme suplimentare considerate a fi necesare, menționate în ultimul capitol al Raportului, referitor la proiecte de viitor. Acestea sunt:

I. Construirea încrederii în instituții, în general, și instrumente de comunicare cu alte ramuri ale puterii în stat.

Așa cum s-a concluzionat în Capitolul 3 al raportului anterior cu privire la încrederea publicului și imaginea justiției, este dificil, dacă nu chiar imposibil, să fie crescută în mod semnificativ încrederea în sistemul judiciar fără a crește încrederea publicului în instituții, la modul general. Având în vedere experiența unor state post-comuniste, în care nivelul de încredere în instituții este în general redus, în condițiile în care independența obiectivă a sistemului judiciar a fost pusă sub semnul întrebării de alte ramuri ale puterii, ca o măsură preventivă pentru alte state, echipa de proiect recomandă introducerea unui set de linii directoare.

Echipa de proiect a propus o versiune preliminară a acestor orientări care să constituie o

---

² Raportul RECJ 2017-2018, Încrederea publicului și imaginea justiției, <https://www.ency.eu/articles/72>.

continuare a proiectului pentru anul viitor.

II. Orientări privind bunele practici pentru alți profesioniști din domeniul juridic

Recunoscând importanța comunicării cu alți profesioniști din domeniul juridic și influența pe care o pot exercita aceștia asupra încrederii publicului și a imaginii justiției, echipa de proiect recomandă redactarea de orientări, prin utilizarea unor grupuri de analiză calitativă care să includă judecători/procurori și avocați. Dezvoltarea și implementarea unor astfel de orientări sunt prevăzute drept subiect de lucru pentru continuarea proiectului.

III. Protocoale pentru abordarea celor care sunt considerați ca fiind cei mai influenți actori în ceea ce privește promovarea încrederii publicului și a imaginii justiției.

Cei mai influenți actori sunt cei dispuși să participe chiar și în situațiile cele mai dificile sau sensibile. Aceștia pot fi politicieni, reporteri, judecători/procurori sau aceia mai bine cunoscuți pe rețelele de socializare, profesorii de drept, etc. Sistemul judiciar ar trebui să identifice acei participanți care pot avea ei înșiși o influență asupra publicului larg.

Echipa de proiect a recomandat Consiliilor judiciare să elaboreze protocoale cu astfel de participanți, iar modul în care ar trebui redactate acestea ar trebui să fie luat în considerare ca subiect de lucru pentru continuarea proiectului.

IV. „Utilizarea corporativă a rețelelor de socializare”

Echipa de proiect a propus o continuare a prezentului proiect care să aibă în vedere elaborarea liniilor directe pentru utilizarea rețelelor de socializare pentru diverse instituții din sistemul judiciar, pentru a crește încrederea publicului și a îmbunătăți imaginea justiției.

V. Ghiduri de utilizare a rețelelor de socializare de către judecători/procurori (grefieri) în mod individual și instituția consilierului în domeniu

Utilizarea pe scară largă a rețelelor de socializare ca un mijloc de comunicare chiar și în rândul judecătorilor și procurorilor nu poate fi ignorată și, prin urmare, ar fi de dorit să se elaboreze linii directe pentru utilizarea rețelelor de socializare. Acest demers nu este menit să limiteze utilizarea lor sau libertatea de exprimare, ci să crească consecvența modului în care acestea sunt utilizate. Procedând astfel, se poate promova o abordare mai precaută în legătură cu utilizarea rețelelor de socializare prin identificarea și evidențierea riscurilor care ar putea conduce chiar la o acțiune disciplinară. Poate fi luată în considerare și posibilitatea înființării poziției de consilier în domeniu. S-a făcut recomandarea ca o astfel de temă să fie abordată ca o continuare a proiectului.

Proiecte propuse pentru 2018-2019

Nu a fost posibilă acoperirea tuturor subiectelor propuse într-un interval de un an. Din acest motiv, echipa de proiect a preferat să elaboreze cele mai urgente subiecte:

- 1. Utilizarea corporativă a rețelelor de socializare în cadrul sistemului judiciar
- 2. Ghiduri de utilizare a rețelelor de socializare de către judecătorii/procurorii (grefierii) individuali și instituția consultantului în domeniul mass-media;
- 3. Instrumente de comunicare cu alte ramuri ale puterii statului.

Proiecte propuse pentru 2019-2020

- 1. Protocoale cu cei considerați a fi cei mai influenți actori în ceea ce privește promovarea încrederii publicului și imaginii justiției;
- 2. Ghiduri de bune practici cu alți profesioniști din domeniul judiciar;
- 3. Conceptul de „construire a unui brand în justiție” (?) - nu s-a propus continuarea acestei teme, însă merită avută în vedere în viitor.
- 4. Organizarea unei conferințe cu reprezentanți ai altor puteri ale statului, pe tema instrumentelor de comunicare elaborate în 2018/2019

1.4. Obiectivele proiectului

Temele referitoare la justiție, la societate și relațiile dintre acestea, precum și relațiile dintre profesioniștii din domeniul judiciar și din alte ramuri ale puterii statului și stabilirea celor mai bune modalități de comunicare reprezintă o temă specială de interes pentru RECJ și pentru toate sistemele judiciare europene, deoarece acestea se confruntă cu provocări asemănătoare în acest domeniu.

Întrucât ideea că sistemul judiciar trebuie să comunice strict prin intermediul deciziilor adoptate a fost respinsă și ca urmare a concluziilor proiectului anterior „*Încrederea Publicului și Imaginea Justiției*”, întrebarea privind motivele pentru care sistemele judiciare din Europa ar trebui să se concentreze asupra încrederii publicului și realității imaginii justiției este complet legitimă.

Prin urmare, obiectivele principale ale acestui proiect sunt următoarele:

1. Identificarea lacunelor de comunicare și îmbunătățirea relațiilor și comunicării dintre sistemul judiciar și alte ramuri ale puterii statului;
2. Îmbunătățirea utilizării rețelelor de socializare de către judecătorii/procurorii individuali, pentru a contribui la o mai bună imagine a justiției și a preveni posibile măsuri disciplinare sau daune aduse imaginii justiției;
3. Îmbunătățirea utilizării rețelelor de socializare în interiorul sistemului judiciar de către Consiliile judiciare și alte organisme asemănătoare, în vederea îmbunătățirii imaginii justiției de către instanțe și parchete.

Într-un proiect viitor, vom considera următoarele ca fiind obiective principale pentru temele neacoperite:

4. Identificarea bunelor practici și promovarea strategiilor de comunicare și cooperare cu actorii cei mai influenți în ceea ce privește promovarea încrederii publicului și imaginii justiției;
5. Evidențierea importanței comunicării corecte între profesioniștii din domeniul judiciar, în vederea identificării bunelor practici legate de orientările privind comunicarea între judecători/procurori și alți profesioniști din domeniul judiciar;
6. - Utilizarea echității și designului de marcă pentru îmbunătățirea imaginii justiției.

1.5. Rezultate imediate

Un raport care să includă:

- O imagine de ansamblu și o analiză a nevoii de îmbunătățire a comunicării cu celelalte puteri ale statului.
- Recomandări privind relațiile și comunicarea cu celelalte ramuri ale puterii - cum se elaborează un ghid de bune practici.

Suplimentar, identificarea principiilor generale în ceea ce privește rețelele de socializare și politica de dezvoltare a relațiilor în cadrul unor astfel de rețele de socializare³.

- Schimb de bune practici privind utilizarea rețelelor de socializare de instituțiile din sistemul judiciar.
- Schimb de bune practici privind utilizarea rețelelor de socializare de către judecători și procurori⁴

³ https://www.cacp.ca/law-amendments-committee-activities.html?asst_id=844

⁴ http://www.familylaw.co.uk/system/redactor_assets/documents/491/Blogging_by_Judicial_Office_Holders.pdf

<https://lawreview.law.miami.edu/wp-content/uploads/2011/12/Why-Cant-We-Be-Friends-Judges-Use-of-Social->

- Recomandări privind utilizarea rețelelor de socializare de către sistemul judiciar și instituții (Consiliile judiciare și alte instituții asemănătoare, instanțe și parchete).
- Posibile recomandări pentru viitoarea implicare în elaborarea unor orientări privind utilizarea rețelelor de socializare de către judecători și procurori individuali și crearea instituției consilierului în domeniul mass-media.

Raportul proiectului poate fi utilizat de autoritățile judiciare naționale, de Consiliile judiciare (alte instituții asemănătoare) și de alte puteri ale statului în evaluarea propriilor metode de comunicare sau în elaborarea unor ghiduri privind utilizarea rețelelor de socializare în instituțiile din cadrul sistemului judiciar și de către judecători/procurori, individual.

1.6. Rezultate

Rezultate imediate: îmbunătățirea cunoștințelor privind măsurile care trebuie întreprinse în vederea creșterii încrederii publicului și îmbunătățirii imaginii sistemelor judiciare, utilizând instrumentele propuse în cadrul proiectului, depășind posibilele probleme survenite pe parcursul procesului de implementare, cu sprijinul echipei proiectului.

Rezultate pe termen lung: îmbunătățirea încrederii publicului în instituții, în general, și în sistemul judiciar, în special.

1.7. Limitele proiectului

Ce nu va fi inclus în rezultate (ce nu va fi realizat): Proiectul nu oferă o analiză detaliată a situației sistemelor naționale existente în ceea ce privește aceste teme, însă ia în considerare experiența națională a fiecărui stat participant la proiect.

Proiectul nu evaluează măsura în care sistemele judiciare naționale se conformează posibilelor recomandări propuse de echipa de proiect.

Deși independența subiectivă și obiectivă a sistemului judiciar este strâns legată de încrederea publicului, după cum se poate observa din rezultatele proiectului RECJ privind Independența, responsabilitatea și calitatea justiției, actualul proiect nu va interfera cu obiectivele proiectului privind independența justiției.

1.8. Corelarea cu alte proiecte sau activități întreprinse de alte organizații

pe tema utilizării rețelelor de socializare

- UNODC a demarat un proiect care va aborda și utilizarea rețelelor de socializare de către judecători. RECJ a participat la reuniunea experților pe tema Rețelelor de socializare și utilizarea acestora de către judecători din cadrul acestui proiect, organizată la Viena, Austria, în perioada 5-7 noiembrie 2018. Coordonatorul român al proiectului de față a prezentat unele elemente esențiale din raportul anterior privind încrederea publicului și imaginea justiției, adoptat de România, cu accent pe anumite elemente privind utilizarea instituțională a rețelelor de socializare⁵. Concluziile reuniunii experților încă nu sunt disponibile, acestea urmând a fi adoptate în cadrul Reuniunii la nivel înalt a Global Judicial Integrity Network de la Doha, Qatar, 18-19 noiembrie⁶.

Echipa proiectului a invitat UNODC să participe la întâlniri pe aceeași temă și a folosit ghidul de discuții pregătit de UNODC pentru reuniunea experților săi, cu acceptul instituției. Adresăm mulțumiri UNODC pentru sprijinul său.

[Media.pdf](#)

⁵ <https://www.unodc.org/ji/en/events/index.html>.

⁶ *Ibidem*.

- Reseau francophone des Conseils de la Magistrature Judiciaire a elaborat, de asemenea, un proiect privind utilizarea individuală a rețelelor de socializare de către judecători, adoptat pe 23 noiembrie 2018⁷. Coordonatorul belgian al prezentului proiect a participat și la acel proiect și a informat echipa proiectului în privința rezultatelor, care au fost luate în considerare la redactarea acestui raport.

Relația cu alte ramuri ale puterii

- RECJ a fost invitată de FRA (Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene) să participe la Forumul pentru drepturi fundamentale, 25-27 septembrie, Viena, Austria⁸, pentru o sesiune deschisă pe tema Protejarea statului de drept prin promovarea, înțelegerea și respectarea independenței și responsabilității sistemelor judiciare. Coordonatorul român al prezentului proiect a participat cu secretariatul RECJ, iar concluziile au fost publicate pe website-ul acestei organizații⁹.
- RECJ a participat la programul pentru Statul de drept al REFJ (Rețeaua Europeană de Formare Judiciară)¹⁰. Coordonatorul român al prezentului proiect a fost unul dintre experții coordonatori însărcinați cu seminariile pentru lideri¹¹, participând, de asemenea, în calitate de vorbitor și facilitator la grupurile de lucru pe tema comunicării și încrederii. Președintele RECJ, dl Kees Stark, s-a numărat printre vorbitorii din cadrul seminarului pentru membrii consiliilor judiciare pe tema independenței și rolului consiliilor judiciare în protejarea independenței sistemului judiciar. Anumite documente, prezentări și rapoarte întocmite de experți sunt utile pentru tema comunicării cu alte ramuri ale puterii.

1.9. Riscuri

- Urmărirea unui obiectiv excesiv de ambițios, având în vedere diferențele substanțiale dintre sistemele și culturile judiciare, nereușind astfel să se instituie un set de bune practici.
- Reticența Consiliilor judiciare de a-și asuma recomandările în contextul proiectului.
- Reticența sistemelor judiciare ale Uniunii Europene să accepte concluziile proiectului.

Complexitatea temelor propuse depășește intervalul de timp alocat prezentului Proiect 2018/2019 (motiv pentru care echipa proiectului a propus de la bun început prelungirea proiectului și anul viitor). După cum indică restul raportului, ghidul privind bunele practici pentru relația cu alte ramuri ale puterii nu a fost finalizat, echipa proiectului propunând continuarea acestei teme anul viitor, împreună cu încă un ghid de bune practici, și anume cu alți profesioniști din domeniul judiciar.

1.10. Metodologie, contribuții externe și rezultate

- Colectarea tuturor informațiilor necesare pentru analizarea temelor propuse în cadrul documentelor/proiectelor RECJ anterioare și al altor documente internaționale pertinente, și a bibliografiei în domeniul comunicării.
- Pregătirea întâlnirilor de către coordonatori - stabilirea subtemelor relevante pentru fiecare ghid și discutarea acestora în cadrul echipei proiectului. O formă adaptată a

⁷ <https://rfcmj.com/fr/actualites> , <https://rfcmj.com/fr/actualites/article/rapport-portant-sur--les-reseaux-sociaux-et-la-magistrature--un-magistrat-branche-a-quelles-conditions--.16>

⁸ https://www.fundamentalrightsforum.eu/en/frf/frf_programme

⁹ https://fra.europa.eu/sites/default/files/frf-2018-harvest-encj-rule-of-law_en.pdf.

¹⁰ <http://www.ejtn.eu/News/EJTN-launches-its-new-Rule-of-Law-Project/>.

¹¹ <http://www.ejtn.eu/Catalogue/EJTN-funded-activities-2019/Independence-and-Accountability-of-the-Judiciary-and-Effective-Judicial-Protection-RoL201903/>.

metodei bulgărelui de zăpadă¹² pentru stabilirea concluziilor, și anume împărțirea echipei proiectului în subgrupuri, pentru a răspunde la fiecare subtemă și a dezbate concluzia subgrupurilor în plen, până la obținerea unui consens. Această metodă s-a dovedit a fi foarte eficientă și incluzivă, fiecare membru al echipei proiectului având o contribuție valoroasă la tema respectivă. După cum s-a observat, fiecare ghid necesită cel puțin două întâlniri, una pentru stabilirea subtemelor și discutarea acestora în subgrupuri și una pentru dezbaterile acestora în plen. Din acest motiv, pentru Raportul 2019-2020, echipa proiectului propune două tipuri de ghiduri: finalizarea celui referitor la bunele practici în relațiile cu alte ramuri ale puterii și elaborarea unui ghid privind comunicarea cu alți profesioniști din domeniul judiciar.

- Colectarea de informații utile și exemple de bune practici privind modalitatea în care consiliile au abordat temele proiectului, problemele cu care s-au confruntat în acest proces și, dacă este posibil, modul în care aceasta afectează/îmbunătățește încrederea publicului și imaginea sistemului judiciar în diferite țări.
- Rezultatele proiectului constau în cele două ghiduri de bune practici pentru utilizarea individuală și instituțională a rețelelor de socializare și anumite subteme pentru un ghid de bune practici privind relația cu alte ramuri ale puterii, care va fi elaborat anul viitor.

1.11. Coordonarea proiectului

Coordonatorilor grupurilor din cadrul proiectului:

Consiliul Superior al Magistraturii România - *judecător Andreea Annamaria Chis*

Conseil Supérieur de la Justice/Hoge Raad voor de Justitie / Belgia - *judecător Christian Denoyelle*

Državno sudbeno vijeće / Consiliul Judiciar de Stat, Croația - *judecător Damir Kontrec*

Secretarii grupurilor din cadrul proiectului:

Alina Barbulescu - CSM România și Gerd Van Den Eede - HRJ/CSJ Belgia

Expert: Magor Kadar - România

1.12. Interval de timp

Activitatea echipei proiectului s-a derulat pe parcursul discuțiilor susținute în patru întâlniri, programate după cum urmează:

Întâlnirea inițială - 17-18 septembrie, București.

A doua întâlnire - 3-4 decembrie 2018 București.

A treia întâlnire - 4-5 februarie 2019, Bruxelles.

A patra întâlnire - 8-9 aprilie 2019, Roma.

---

¹² A se vedea Manualul EJTN privind metodologia de formare în sistemele judiciare din Europa, 2016.

CAPITOLUL II - GHID PRIVIND UTILIZAREA REȚELELOR DE SOCIALIZARE DE CĂTRE JUDECĂTORII ȘI PROCURORII INDIVIDUALI

Utilizarea rețelelor de socializare este în prezent un element zilnic al vieții moderne. Există avantaje considerabile, dar și riscuri pe măsură. Acest Ghid vizează stabilirea unor principii și detalii care vor îndruma judecătorii (a se vedea mai jos definiția din prezentul Ghid), la nivel individual, pot beneficia de avantajele riscurile utilizării rețelelor de socializare, conștientizând și evitând în același timp riscurile aferente.

Judecătorii pot utiliza rețelele de socializare, însă trebuie să se comporte în conformitate cu principiile etice ale sistemului judiciar, având în vedere în mod specific principiile de la Bangalore și Raportul privind etica judiciară, 2009-2010. În general, nu se face distincție între responsabilitățile judiciare în utilizarea rețelelor de socializare față de orice alt mijloc de comunicare. De asemenea, judecătorii trebuie să rețină că pot fi oricând trași la răspundere de organismele care le guvernează activitatea.

Prin urmare:

2.1. Avantaje și dezavantaje ale utilizării rețelelor de socializare Drepturi și riscuri

- Judecătorii¹³ pot folosi rețelele de socializare, însă trebuie să se comporte în conformitate cu principiile etice ale sistemului judiciar, având în vedere în mod specific principiile de la Bangalore și Raportul privind etica judiciară, 2009-2010. Este dreptul judecătorului să utilizeze rețelele de socializare, ca parte a libertății de exprimare. Prin utilizarea rețelelor de socializare, judecătorii participă la viața modernă.
- Judecătorii trebuie să fie întotdeauna conștienți de anumite riscuri ale utilizării rețelelor de socializare, precum expunerea la hărțuiri, profilare, furtul datelor sau riscul de a deveni victimă a șantajului etc. De asemenea, există un risc sporit/semnificativ ca, prin partajarea anumitor conținuturi (postări, comentarii, etichetări, aprecieri, fotografii etc.), un judecător își poate submina propria reputație sau pe cea a întregului sistem judiciar.
- Judecătorii ar trebui să utilizeze în mod responsabil rețelele de socializare și trebuie să fie conștienți de faptul că acestea presupun o expunere imediată mult mai largă a tuturor informațiilor pe care le partajează prin rețelele de socializare, cu consecința unei examinări mai atente. Dacă sunt utilizate responsabil, rețelele de socializare pot oferi mai multă transparență și pot promova o imagine bună/pozitivă a sistemului judiciar.
- Judecătorii sunt responsabili de modul în care utilizează rețelele de socializare și pot răspunde în fața organismelor care le guvernează.

2.2. Identificarea judecătorilor în rețelele de socializare

- Judecătorii nu ar trebui să utilizeze rețelele de socializare în scopuri profesionale¹⁴ sub pseudonim.
- Deși nu se interzice judecătorilor utilizarea pseudonimelor în scopuri personale, nu este recomandabil să procedeze astfel.
- Nu trebuie să se apeleze la ascunderea identității pentru a adopta o conduită lipsită de etică sau profesionalism.
- Nu există nicio diferență între accesul restricționat și cel deschis la un profil dintr-o rețea de socializare; orice informație partajată pe rețelele de socializare poate deveni publică.

---

¹³ Pentru scopurile prezentului document, termenul „judecător“ include și procurorii.

¹⁴ Pe orice forum pe care vă identificați ca judecător.

- Judecătorii ar trebui să fie prudenți atunci când publică informații personale (cum ar fi locul în care se află, numere de telefon, relații de familie, fotografii etc.) care i-ar putea expune unor riscuri.

2.3. Conținuturi și comportament în rețelele de socializare

- Evaluați conținutul înainte de a-l posta și, dacă aveți îndoieli, nu postați! Folosiți-vă discernământul atunci când postați în rețelele de socializare, ținând cont de codul disciplinar/etic/deontologic.
- Atunci când postați, gândiți-vă la viitor! Odată postat, este prea târziu: ați pierdut controlul. Țineți cont de faptul că tot ce postați poate fi exploatat de alții. Revizuiți și ștergeți periodic din activitățile (comentarii, postări, aprecieri, etichetări, partajări etc.) de pe rețelele de socializare.
- Regulile care se aplică comentariilor sau atitudinilor de susținere publicate în mijloacele de comunicare în masă, în general, se aplică și în cazul rețelelor de socializare.

2.4. Prieteni și conexiuni pe rețelele de socializare

- Orice relații online respectabile ar trebui să fie acceptabile, în condițiile în care un observator rezonabil nu ar considera că acestea pot genera potențial sau percepție de influență sau părtinire. Orice relații sau conexiuni online care ar putea să se reflecte în mod negativ asupra reputației sistemului judiciar trebuie evitate.
- Este necesar să procedați cu grijă atunci când creați sau mențineți relații online. Cu toate acestea, relațiile sau conexiunile online nu sunt în mod necesar echivalentul celor din viața reală.
- Conexiunile online cu părțile, avocații părților sau alți participanți la cauze aflate pe rol ar trebui evitate.
- Judecătorii ar trebui să procedeze cu precauție atunci când își aleg relațiile și conexiunile online, însă nu ar trebui să se simtă obligați să le limiteze la prieteni apropiați sau membri ai familiei. Posibilitatea ca o conexiune dorită să fie implicată într-o cauză aflată pe rol nu ar trebui, în sine, să interzică crearea acelei conexiuni. Trebuie analizate soluțiile procedurale, precum autorecuzarea, atunci când există posibilitatea încălcării aparenței de imparțialitate.
- Relațiile sau conexiunile indirecte cu o persoană (de exemplu, faceți parte din aceleași grupuri/comunități/grupuri de prieteni/grupuri în funcție de interese în rețelele de socializare) nu cântăresc la fel de mult ca o relație sau o conexiune directă cu persoana respectivă.

2.5. Utilizarea rețelelor de socializare pentru colectarea de probe și cercetări care nu sunt de natură juridică

- Nu există nicio distincție între comunicarea prin intermediul rețelelor de socializare sau orice alte mijloace de comunicare în masă (de exemplu, televiziune sau ziare).

2.6. Confidențialitate și securitate în rețelele de socializare

- Judecătorii ar trebui să aibă cunoștință de setările privind confidențialitatea în cadrul rețelelor de socializare în care sunt activi și să le verifice periodic.
- Indiferent cât de mult s-ar strădui să protejeze informațiile personale sau sensibile (precum locul în care se află, informații legate de familie sau date de contact etc.), judecătorul trebuie să fie precaut atunci când le partajează, pentru că pot deveni publice.
- Restricțiile depind de tipul de rețea de socializare în cauză și de modul în care o utilizează judecătorii.
- Judecătorii pot permite comentarii pe marginea postărilor lor. În cazul unor contribuții inadecvate, comentariile pot fi moderate/șterse.

2.7. Formare profesională

- Judecătorii ar trebui să se preocupe de formarea profesională în domeniul utilizării rețelelor de socializare (care ar trebui oferită în formarea judiciară formală). Modalitățile de formare ar putea include broșuri distribuite judecătorilor, seminarii sau cursuri online, în funcție de nevoi. Acest tip de formare ar trebui inclus în curricula instituțiilor de învățământ din domeniul juridic.
- Conținuturile formării ar putea acoperi aspecte tehnice (precum diferitele setări de confidențialitate, în funcție de platforma de socializare), aspecte legate de profilare, probleme privind datele, și educarea prietenilor și relațiilor privind riscurile utilizării rețelelor de socializare. În mod special, ar trebui să se atragă atenția asupra problemelor specifice rețelelor de socializare.

CAPITOLUL III - GHID PRIVIND UTILIZAREA INSTITUȚIONALĂ A REȚELOR DE SOCIALIZARE

Sistemele judiciare trebuie să își actualizeze mijloacele și metodele de comunicare. Având în vedere că există foarte multe persoane care utilizează (exclusiv) aceste rețele de socializare, la rândul său, sistemul judiciar trebuie să procedeze astfel pentru a comunica cu diferite grupuri țintă și cu publicul larg. Utilizarea rețelilor de socializare ar trebui să îmbunătățească vizibilitatea, publicitatea, transparența și accesibilitatea sistemului judiciar și ar trebui să servească unor scopuri educaționale. Aceasta ar trebui să contribuie la consolidarea încrederii publicului și la crearea sau îmbunătățirea imaginii sistemului judiciar. Utilizarea rețelilor de socializare ar trebui să constituie o modalitate de comunicare rapidă și directă pentru a adresa mesaje unui public vizat anume. De fapt, sistemul judiciar poate deveni el însuși o sursă de informații, fără a mai avea nevoie de un mijloc (cum sunt mijloacele tradiționale de comunicare în masă).

Și mijloacele tradiționale de comunicare în masă folosesc rețelele de socializare pentru diseminarea informațiilor. Astfel, se poate ajunge la generațiile Y și Z.

3.1. De ce să folosim rețelele de socializare instituțional - obiective și conținut

Utilizarea rețelilor de socializare încurajează și capacitează activitatea profesională a sistemului judiciar în ansamblul său. Trebuie menționat că celelalte instituții și ramuri ale puterii utilizează în mod constant rețelele de socializare, iar majoritatea utilizatorilor sunt conectați la aceste platforme unde informația ajunge mai rapid. Așa cum trebuie luate în considerare nevoile sistemului, tot astfel trebuie înțeles și faptul că rețelele de socializare trebuie utilizate constant. Se poate constata că un atac la adresa sistemului judiciar, lansat pe o platformă de socializare, ajunge cu ușurință la publicul larg. De aceea, răspunsul la astfel de atacuri trebuie să folosească rețelele de socializare, astfel încât mesajul de apărare a reputației sistemului să fie înțeles și perceput la fel de rapid și de clar.

Prezentarea de informații - diseminarea informațiilor practice pertinente către justițiabili și/sau persoanele care doresc acces la justiție - de ex., informații despre adresa și amenajările clădirii unei instanțe; lista și progresul cauzelor și alocarea judecătorilor; și link-uri către transcrierile hotărârilor judecătorești/procedurilor, cu rezumate, după caz.

Colectarea de informații - utilizarea unor sondaje; rețelele (de socializare) pot fi scanate și se poate utiliza inteligența artificială pentru a monitoriza ce cred oamenii despre o temă anume.

Reacții - reacționați corespunzător, atunci când considerați că este oportun, în conformitate cu practica, particularitățile sistemului judiciar și cu așteptările justițiabililor. Prin prezentarea acestor reacții, instituția poate corecta informațiile eronate sau înșelătoare. Explicarea și clarificarea tuturor aspectelor care se reflectă asupra independenței, reputației și imaginii sistemului judiciar și care ar putea influența încrederea publicului.

Prevenire și educare, o abordare proactivă - concretizată prin:

- informare aprofundată, pentru a permite populației să afle mai multe despre sistemul judiciar (cum funcționează, informații privind instituțiile juridice și glosar de termeni juridici etc.), utilizând materiale educaționale precum: ghidul cetățeanului, materiale video, prezentări multimedia etc.,
- comunicate de presă,
- utilizarea rețelele de socializare pentru organizarea unor reuniuni și evenimente pentru studenți și elevi, pentru a vizita instanțe (parchete), pentru a discuta cu judecători și procurori și a învăța de la aceștia, și reflectarea acestor întâlniri în rețelele de socializare,

- includerea populației locale în diferite proiecte,
- introducerea anumitor teme în dezbaterile publice, comunicarea unor mesaje esențiale,
- utilizarea autorităților și altor organisme publice pentru crearea unor rețele în vederea dezvoltării unor măsuri preventive și sensibilizării.

Transparență și responsabilitate - informații privind modul în care funcționează instanțele, consiliile judiciare, instituțiile din cadrul sistemului judiciar, modul în care sunt redactate deciziile și publicarea statisticilor privind activitatea instanțelor sau a unor link-uri către website-urile instanțelor sau instituțiilor unde sunt publicate astfel de informații etc.:

- transmiterea de mesaje în mod constant, la momentul potrivit,
- prezentarea de rapoarte privind activitatea sistemului judiciar, în mod constant,
- actualizarea agendelor, întâlnirilor, conferințelor, procedurilor,
- schimb periodic de documente.

Accesibilitate - concretă (de ex., informații utile privind accesul la justiție) și formală (limbajul folosit, cât de prietenoasă este pagina):

- dezvoltarea de aplicații,
- prezentarea unor informații corecte și actualizate,
- utilizarea diferitelor tipuri de rețelele de socializare,
- biroul de relații publice folosește rețelele de socializare pentru comunicare,
- acordarea posibilității de a prezenta feedback,
- utilizarea unui vocabular și a unor termeni clari și facili,

Comunicare în situații de criză¹⁵.

3.2. Deficiențe

- Atunci când rețelele de socializare sunt utilizate necorespunzător, sistemul judiciar poate fi criticat sau poate fi afectată imaginea publică.
- Este mai dificil să fii precis atunci când trebuie să fii concis.
- Tratatul comentariilor și al altor tipuri de contribuții poate fi o chestiune dificilă și este necesară o politică pentru a reacționa (rapid sau în conformitate cu rețeaua de socializare utilizată) la răspunsurile rezonabile (știind că pot fi și răspunsuri abuzive).
- Atunci când sunteți activi în rețelele de socializare, este necesar să existe suficientă capacitate (personal) pentru a face față tuturor informațiilor/contribuțiilor.
- Există întotdeauna posibilitatea de a influența sau chiar manipula informațiile pe care le-ați postat în rețelele de socializare. Pot exista atacuri informatice, unii pot crea conturi false, iar conturile pot fi atacate. Însă nu este cazul să evitați rețelele de socializare doar pentru că există acest risc.

¹⁵ Pentru comunicare în situații de criză, a se vedea Raportul privind *Încrederea publicului și imaginea justiției*, Raportul RECJ 2019-2018, <https://www.encj.eu/articles/72>.

3.3. Strategii de comunicare pentru rețelele de socializare

- Comunicarea asigurată de sistemul judiciar ar trebui să se concentreze asupra independenței sistemului judiciar și a hotărârilor judecătorești - în scopul de a oferi informații obiective privind funcția sistemului judiciar și al menținerii independenței acestuia.
- Strategia pentru utilizarea instituțională a rețelelor de socializare ar trebui să fie parte a strategiei de comunicare.

Recomandări privind strategia de comunicare pentru rețelele de socializare:

Cine: Conturile din rețelele de socializare ar trebui gestionate de purtătorii de cuvânt online autorizați și formați ai instituției.

Ce: Comunicarea trebuie să aibă loc întotdeauna în cadrul strategiilor și conform îndrumărilor oferite de experți în comunicare, pentru a putea oferi informații utile cu privire la strategia principală și la tipul reactiv sau proactiv al acesteia.

Către cine: Încurajați interesul unor categorii diferite de public-țintă (judecători, justițiabili, avocați, politicieni și alți factori interesați, publicul larg) pentru teme legate de activitatea sistemului judiciar.

3.4. Tipuri de rețele și canale de socializare

- Toate rețelele de socializare ar trebui să fie adecvate pentru a fi utilizate în comunicare, inclusiv canalele private sau cu acces restrâns (de ex., Facebook Messenger, mesaje directe de pe Twitter sau LinkedIn), în funcție de publicul-țintă și de conținut.
- Grupul-țintă și tipul și lungimea mesajului vor determina tipul de rețea de socializare folosită.

3.5. Setări pentru confidențialitate în cazul utilizării instituționale a rețelelor de socializare și al paginilor false, contribuție - rezultat sau doar rezultat?

- Contribuțiile atent moderate pot fi folosite pentru a încuraja dezbaterile în cunoștință de cauză.
- Instituția din cadrul sistemului judiciar care utilizează rețelele de socializare ar trebui să întocmească un protocol cu regulile sale de comunicare și să îl publice.
- Paginile false trebuie raportate.
- Știrile false și informațiile înșelătoare trebuie contestate și raportate prompt, pentru a informa corect publicul.

3.6. Cum reacționăm în cazul comentariilor (răuvoitoare sau disprețuitoare)?

- Indiferent de conținutul mesajului transmis, nu pot fi întotdeauna evitate comentariile răuvoitoare sau disprețuitoare.
- Nu vă temeți de comentariile furioase.
- 3.6.3. Stabiliți dacă mesajul necesită un răspuns sau nu. Gândiți-vă la posibilitatea în care un răspuns ar putea înrăutăți situația.
- Stabiliți dacă un anumit mesaj reprezintă un comentariu sau o întrebare.
- Creați o bază de date pentru întrebări frecvent adresate sau comentarii frecvent postate și răspunsurile adecvate la acestea (de ex.: Atunci când cineva face un comentariu despre corupție sau despre o infracțiune, răspunsul ar putea fi că orice infracțiune trebuie raportată poliției).
- Dacă trebuie să răspundeți la astfel de comentarii, nu vă grăbiți.
- Explicați. Păstrați-vă politețea. Utilizați un limbaj neutru.

- Dincolo de informații administrative și de corectarea inexactităților de fapt, este nepotrivit să comentați pe marginea cauzelor aflate pe rol.
- Este recomandabil să publicați norme privind conținutul acceptabil al unui comentariu și să indicați în mod clar care sunt consecințele în cazul unor contribuții care contravin acestor norme. Normele pot include contestarea unor comentarii gratuite jignitoare, amenințătoare, insultătoare, repetitive, acuzații de comportament infracțional etc., și consecințele acestora.

3.7. Monitorizarea rețelelor de socializare

- Se recomandă monitorizarea rețelelor de socializare.
- Monitorizarea ar trebui efectuată frecvent, zilnic, pentru a evalua ce este de actualitate și ce poate necesita măsuri, proactiv sau reactiv.
- Dacă este o chestiune care suscită în mod semnificativ interesul publicului, este necesar să se ia măsuri cât mai curând. Un răspuns întârziat este mai puțin eficace, mai ales ca reacție la informații înșelătoare sau știri false.

3.8.-Limbajul

- O comunicare folosește un limbaj simplu dacă formularea, structura și conceperea sa sunt atât de clare încât publicul vizat poate găsi cu ușurință ceea ce caută, poate înțelege și utiliza respectivele informații.
- Informațiile ar trebui prezentate cât mai clar și mai simplu cu putință. Limbajul folosit trebuie să atingă un echilibru între (a) nevoia de a transmite mesajul corect și cu precizie și (b) dorința de a informa un public cât mai larg cu putință.
- Trebuie să rețineți că sistemul judiciar se adresează cititorului neinformați, însă limbajul său trebuie să fie suficient de precis încât să satisfacă și un cititor informat. Sistemul judiciar poate fi atât accesibil pentru un public larg, cât și suficient de substanțial în conținut pentru unul informat. În acest sens, utilizarea unor referințe bibliografice și hyperlink-uri constituie o metodă utilă.

3.9. Personal și buget (criterii)

- Consiliile judiciare ar trebui să aibă personal dedicat pentru comunicarea prin rețelele de socializare.
- Atribuțiile acestui personal ar trebui să includă asigurarea calității și accesibilității informațiilor legate de sistemul judiciar. Astfel de atribuții specifice pot fi:
  - monitorizarea informațiilor în rețelele de socializare și reacția în timp util la acestea;
  - acțiune proactivă prin introducerea unor teme relevante pentru publicul larg, precum cele privind accesibilitatea și transparența instanțelor (de ex., a serviciilor oferite de instanțele de judecată), educația juridică (instituții, proceduri etc. în tipuri de cauze care apar frecvent), clarificarea sau rectificarea unor relații eronate/prezumții greșite;
  - anticiparea nevoii de informații a presei (de ex., în cauze aflate pe rol, însă în limitele legale stabilite de reglementările naționale și internaționale etc.).
- Personalul consiliilor judiciare specializat în rețelele de socializare ar trebui să coopereze îndeaproape cu purtătorii de cuvânt naționali și, dacă este necesar, să gestioneze împreună aspecte sensibile care pot aduce atingere reputației.
- Este recomandabil să existe un buget dedicat pentru rețelele de socializare în bugetul consiliilor judiciare/sistemului judiciar. Acest buget trebuie să ia în calcul atribuțiile echipei de specialiști web, incluzând nu numai cheltuielile de personal, ci și crearea de conținut (de exemplu, podcast, materiale video, mesaje sponsorizate etc.).

3.10. Utilizarea rețelelor de socializare în sălile de judecată

- Principiul justiției deschise se aplică în mod egal rețelelor de socializare și altor mijloace de informare în masă.
- Regulile instanțelor de judecată privind publicarea lucrărilor instanței și conținuturilor se aplică atât rețelelor de socializare, cât și altor mijloace de informare în masă.
- Există o diferență între relatarea sau descrierea progresului într-un proces și înregistrarea și/sau difuzarea procedurilor însele.
- În audierile publice există riscuri aferente permițerii utilizării rețelelor de socializare în sala de judecată de către participanți, personalul instanței și public. Aceasta poate duce la ingerințe în administrarea justiției. Fiecare sistem judiciar ar trebui să instituie ghiduri privind utilizarea rețelelor de socializare în timpul proceselor.

CAPITOLUL IV - COMUNICAREA CU ALTE RAMURI ALE PUTERII: TEME POSIBILE

Procesul de elaborare a unui Ghid de bune practici va necesita luarea în considerare a mai multor teme și problematice. Pentru raportul de față, am redus aceste teme și problematice la o serie de întrebări care ar putea contura un cadru util pentru acest proces, deși nu sugerăm că aceste întrebări ar fi exhaustive.

1. De ce este încrederea publicului importantă pentru sistemul judiciar și instituții? Cum ar putea conlucra cele trei ramuri ale puterii pentru a clădi, menține și spori încrederea publicului?
2. Cele trei ramuri ale puterii statului au valori comune? Ar putea adevărul, transparența, loialitatea să constituie acele valori comune? Este independența o valoare fundamentală a celorlalte ramuri ale puterii? Cum pot fi convinse puterea executivă și cea legislativă să respecte independența sistemului judiciar?
3. Ar trebui limitată comunicarea între ramurile puterii la comunicarea oficială sau comunicarea informală este posibilă, adecvată sau chiar benefică? Dacă da, în ce condiții? Poate comunicarea personală în pregătirea întâlnirilor oficiale ar fi benefică, permițând astfel participanților să dezvolte relații, prin urmare încredere?
4. Cine ar trebui să fi responsabil de comunicarea cu celelalte două ramuri ale puterii - consiliile, asociațiile profesionale, președinții de instanțe/procurorii-șefi sau alte categorii? De ce acestea/aceștia?
5. Este posibilă adoptarea unui acord tacit? Care sunt restricțiile în relațiile cu celelalte două ramuri ale puterii? Ar trebui să existe transparență și, prin urmare, declarații publice privind modul în care interacționează cele trei puteri și în care reacționează la modul de funcționare al celorlalte puteri?
6. Este posibilă implementarea unui proces sau protocol permanent de comunicare? Dacă da, cum s-ar putea realiza acest lucru? Cum pot membrii ramurilor puterii să cunoască personal și să înțeleagă (prin urmare, să și răspundă de) modul în care lucrează celelalte două puteri (în special cea judecătorească) în circumstanțe specifice? Este posibil să se joace roluri? Ce fel de agendă ar trebui să aibă astfel de întâlniri?
7. Există vreun rol pentru mediere între ramurile puterii? În ce măsură poate aceasta să aibă succes? Cine ar putea fi mediatorul?
8. Dacă s-ar organiza un atelier de lucru/seminar cu celelalte ramuri ale puterii (în comun sau individual), ar trebui invitați experți externi, cum ar fi specialiști în comunicare, în etică, în dinamica grupurilor etc.? Care ar fi profilul participanților - din sistemul judiciar (membri ai consiliilor judiciare, ai asociațiilor profesionale, președinți de instanțe/procurori-șefi, judecători/procurori etc.) și din celelalte ramuri ale puterii?
9. Având în vedere aceste dificultăți și înțelegând potențialele conflicte de interese, este posibil, de fapt, să se elaboreze un ghid de bune practici cu celelalte două ramuri ale puterii? Merită încercat? Cum ar putea fi convinse celelalte ramuri ale puterii să adopte și să respecte un astfel de ghid? Și cum ar fi structurat un astfel de ghid?

CAPITOLUL V - CONCLUZII ȘI PLANURI DE VIITOR

5.1. Recomandări

Proiectul de față a fost fundamentat pe principiul esențial al transparenței. Una dintre responsabilităților oricărui sistem judiciar este să asigure comunicarea adecvată și eficace a activităților sale, cel puțin să asigure că nu proiectează imaginea unui sistem greoi, inaccesibil, ci a unui devotat misiunii sale de serviciu public. Comunicarea impune stabilirea unei relații cu publicul larg, precum și cu diferite instituții și/sau cu alte ramuri ale puterii. Există responsabilitatea îmbunătățirii constante a opiniei publice în legătură cu actul justiției. O strategie de comunicare pentru sistemul judiciar nu trebuie să aibă doar un rol informativ, ci și unul educațional, și să răspundă nevoilor publicului.

Comunicarea eficace a sistemului judiciar creează oportunitatea de a-și explica rolul și activitatea, de a crea încredere și percepția că este imparțial și echitabil. Respectul și încrederea în sistemul judiciar trebuie permanent consolidate, iar acest lucru poate fi sprijinit prin procese și instrumente concepute pentru a sensibiliza opinia publică în privința rolului și importanței sale pentru societate.

În această dinamică nouă impusă de rețelele de socializare, cu noi instrumente de informare și de înțelegere a lumii, devine inevitabil, esențial chiar, ca sistemul judiciar să fie capabil să promoveze și să apere independența justiției, și să creeze și mențină relațiile cu alte ramuri ale puterii, instituții sau persoane. Premisa principală de la care am pornit este maximizarea utilizării tehnologiilor și rețelelor de socializare pentru a asigura respectarea principiului transparenței printr-o informare constantă și corectă privind activitățile desfășurate.

5.2. Comunicarea instituțională

Comunicarea instituțională nu este doar o cerință și o responsabilitate, ci trebuie să devină o necesitate și un deziderat al sistemului judiciar, pentru promovarea valorilor sale. Transparența nu este suficientă dacă nu este promovată. De aceea, activitatea derulată nu trebuie să fie doar accesibilă, ci și promovată.

Raportul cuprinde câteva comentarii generale privind modalitățile în care pot fi utilizate rețelele de socializare pentru a promova acest interes al sistemului judiciar.

5.3. Comunicarea de către judecători și procurori

Pentru consolidarea încrederii publicului, proiectul propune ca, la nivel instituțional, comunicarea să se efectueze printr-un purtător de cuvânt. De asemenea, este posibil ca judecătorii și procurorii care au anumite abilități de comunicare să fie implicați în comunicarea valorilor și modalității de funcționare a sistemului judiciar către publicul larg, utilizând un discurs neutru, nepărtinitor.

Prin urmare, prezentul proiect evidențiază principiile generale prin care se pot efectua intervenții și comunicări online de către judecători/procurori, prin crearea unor politici de comunicare unitară. Elaborarea acestui ghid de comunicare reprezintă o oportunitate majoră pentru judecători și procurori de a se adresa publicului larg promovând valorile sistemului judiciar și clădind sau consolidând încrederea publicului. De asemenea, permite publicului larg să înțeleagă rolul judecătorilor și procurorilor în societate.

5.4. Planuri de viitor

Sistemul judiciar trebuie să se adapteze constant la noi instrumente de comunicare, pentru a asigura că publicul larg rămâne încrezător că sistemul judiciar își respectă responsabilitatea înfăptuirii actului de justiție. De aceea, proiectul preconizează elaborare mai multor ghiduri, prin care să se stabilească anumite principii generale ale comunicării cu alți actori.

Astfel, în vederea asigurării unei comunicări mai bune, eficiente, trebuie să se acorde atenție și relației și interacțiunii cu instituțiile, cu celelalte ramuri ale puterii, cu specialiștii. Sub rezerva riscurilor și limitărilor inerente, având în vedere culturile și abordările naționale diferite, proiectul prezintă recomandări generale, care pot fi aplicate în toate sistemele.

5.4.1. Comunicarea cu mediul academic și cu cercetătorii

Tipurile de comunicare utilizate de sistemele judiciare sunt inevitabil diferite. Prin urmare, ar trebui să se ia în considerare și crearea unor conexiuni, platforme de discuții și dezbateri cu practicieni și teoreticieni din domeniul dreptului. Rolul important pe care îl joacă mediul academic este semnificativ pentru interpretarea legii, la care să poată apela judecătorii și procurorii. Acest rol al mediului academic și al cercetătorilor este important și pentru că aceștia sunt invitați de celelalte ramuri ale puterii pentru a contribui la crearea și dezvoltarea legislației, ceea ce le conferă legitimitate atunci când sistemul judiciar apelează la autoritatea lor.

Prin urmare, ar trebui avută în vedere elaborarea sau aprobarea unui ghid de comunicare în cooperare cu mediul academic, specialiști sau experți în comunicare.

5.4.2. Comunicarea cu profesioniștii din domeniul judiciar

Propunerea proiectului este că pot fi identificate lacune în procesul și metodele de comunicare, în colaborarea cu profesioniștii din domeniul judiciar. Aceasta necesită actualizarea permanentă, dar și înțelegerea reciprocă a nevoilor. Aceasta va necesita un cadru de reglementare și protocoale pentru a asigura că se creează bune practici și se elaborează recomandări, dar de o manieră atât transparentă și responsabilă, pentru a asigura protecția adecvată sistemului judiciar în acest proces, cât și eficiente.

Rezultatul dorit este ca persoanele care au de-a face cu sistemul judiciar să aibă convingerea clară că acesta este just și nepărtinitor. Mai mult, comunicarea eficientă cu avocații trebuie să asigure că toate procedurile folosite sunt clare, corecte, concepute pentru aflarea adevărului și că toată lumea, indiferent cine ar fi, este tratată în mod egal. Aceasta va îmbunătăți înțelegerea procesului judiciar și va spori respectul față de sistemul de justiție, de judecători și procurori, de proceduri și decizii.

5.4.3. Comunicarea cu alte ramuri ale puterii

Sistemul judiciar nu poate fi izolat de lumea politică. În consecință, este necesară o comunicare constantă și transparentă cu alte ramuri ale puterii, nu doar pentru apărarea independenței sistemului judiciar, ci și pentru sporirea încrederii publicului în instituții, în general, deoarece atunci când instituțiile conlucrează pentru crearea încrederii, este foarte probabil că nivelul de încredere la nivelul întregii societăți va crește.

5.4.4. Protocoale cu actori influenți

Este foarte important să se utilizeze o rețea de conexiuni cu persoane influente, precum jurnaliști, politicieni și reprezentanți ai ONG-urilor locale. Aceasta poate contribui la promovarea valorilor sistemului judiciar, la consolidarea încrederii publicului și la apărarea independenței sistemului judiciar. Ca propunere pentru anul viitor, ar trebui să se aibă în vedere un ghid privind întâlnirile cu diferiți actori.

5.4.5. Utilizarea unui limbaj clar de către sistemul judiciar, în toate comunicările

Atunci când ne concentrăm asupra utilizării rețelelor de socializare în comunicarea cu alți actori, nu trebuie neglijate modalitățile clasice de comunicare. Majoritatea sistemelor judiciare și actorilor din domeniu continuă să sufere de așa-numitul „limbaj de lemn”, utilizarea unui limbaj inutil de complicat, în toate modalitățile și tipurile de comunicare, inclusiv în hotărârile judecătorești. În ciuda unor ghiduri deja consacrate privind calitatea care promovează utilizarea unui limbaj concis și clar, limbajul de lemn persistă și continuă să aibă un efect negativ asupra încrederii în sistemele noastre judiciare.

Prin urmare, se recomandă ca această temă să fie analizată în viitorul apropiat, în scopul formulării unor orientări sau recomandări vizând îmbunătățirea utilizării unui limbaj clar de către sistemul judiciar, în toate tipurile de comunicare.

5.5. Concluzii

În baza unei metodologii detaliate, colaborative, aplicată împreună cu partenerii din diferite state membre, proiectul a oferit (a) o prezentare generală a bunelor practici din sistemul judiciar și (b) o analiză a nevoii de îmbunătățire a comunicării cu alte puteri ale statului. De asemenea, a identificat principii și recomandări generale privind utilizarea rețelelor de socializare de către judecători și procurori individuali, precum și la nivel instituțional. A instituit o nouă politică privind activitatea pe rețelele de socializare.

Echipa proiectului își exprimă speranța că prezentul raport va fi utilizat de autoritățile judiciare naționale, de Consiliile judiciare (sau de instituții asemănătoare) și de alte puteri ale statului atunci când își elaborează și își implementează metodele de comunicare (prin rețelele de socializare). Pentru Raportul 2018-2019, intenția a fost elaborarea unor orientări generale privind utilizarea rețelelor de socializare de către judecători și procurori. Judecătorii și procurorii nu ar trebui să constituie o categorie profesională ascunsă, ci trebuie să își asume rolul lor important în societate.

O evaluare periodică a rezultatelor proiectului sub forma unui viitor proiect (de ex., în 2024) ar putea fi benefică și ar putea conduce la îmbunătățirea acestor orientări.

Este important să se continue activitatea în cadrul proiectului ECJN „Încrederea publicului și imaginea justiției”. Dezvoltarea mecanismelor, metodelor și instrumentelor de comunicare atât la nivel instituțional, cât și personal, demonstrează capacitatea sistemului judiciar de a se adapta la provocările cu care ne confruntăm în prezent.

1. Avizele CCJE

- AVIZUL NR. 18 (2015) al CCJE - „Poziția puterii judecătorești și relația ei cu celelalte puteri ale statului în democrația modernă”¹⁶

Alin. 9: În principiu, cele trei puteri ale unui stat democratic trebuie să fie complementare și niciuna să nu fie “supremă” sau să le domine pe celelalte. Într-un stat democratic, în ultimă instanță este supremă dorința poporului exprimată prin proces democratic corespunzător (suveranitatea poporului). De asemenea, este eronat să credem că vreuna din cele trei puteri ale statului poate acționa vreodată în izolare completă față de celelalte. Cele trei puteri se sprijină una pe cealaltă pentru a oferi în ansamblu toate serviciile publice necesare într-o societate democratică. Așadar, în timp ce legiuitorul asigură cadrul legislativ, puterea judecătorească este cea care trebuie să îl interpreteze și să îl aplice, în baza deciziilor sale, în timp ce puterea executivă răspunde adesea de executarea deciziilor judecătorești în interesul societății. În acest fel, cele trei puteri funcționează într-o relație de interdependență sau de convergență și divergență. În consecință, nu poate exista niciodată o “separare a puterilor” completă. Cele trei puteri ale statului funcționează mai curând ca un sistem de control și de echilibru (checks and balances) care o responsabilizează pe fiecare în parte, în interesul societății în ansamblu. Prin urmare, trebuie acceptat faptul că, într-o democrație, un anumit nivel de tensiune între puterile statului este inevitabil. Atunci când există o astfel de “tensiune creativă”, aceasta arată că fiecare putere asigură controlul celorlalte puteri, contribuind astfel la păstrarea unui echilibru corespunzător. Dacă nu ar exista o astfel de tensiune între cele trei puteri, poate apărea suspiciunea că una sau două puteri au încetat a le responsabiliza pe celelalte în numele societății și astfel că una sau mai multe puteri au dobândit dominația asupra celorlalte. Astfel, tensiunea dintre puterea judecătorească și celelalte două puteri ale statului nu trebuie privită neapărat ca o amenințare la adresa puterii judecătorești sau a independenței ei, ci mai curând ca un semn că puterea judecătorească își îndeplinește datoria constituțională de a responsabiliza celelalte puteri, în numele societății în ansamblu

Alin. 11: Principiul separării puterilor în stat este în sine o garanție a independenței judiciare. Dar, deși importanța independenței judiciare este exprimată atât de frecvent, trebuie precizat faptul că nimeni - inclusiv puterea judecătorească - nu poate fi complet independent de orice influență, în special de influențele sociale și culturale din interiorul societății în care acționează. La urma urmei: “Nimeni nu este o insulă de sine stătătoare”. Nicio putere judecătorească - la fel ca orice putere dintr-un stat democratic - nu este complet independentă. Puterea judecătorească se sprijină pe celelalte pentru a oferi resurse și servicii, în special pe legislativ, care îi asigură finanțarea și cadrul legal pe care trebuie să-l interpreteze și să-l pună în aplicare. Deși sarcina de a soluționa cazurile în conformitate cu legea este încredințată puterii judecătorești, publicul apelează la puterea executivă pentru punerea în aplicare a deciziilor judecătorești. Deficiențele de executare a deciziilor judecătorești subminează autoritatea judiciară și pun sub semnul întrebării separarea puterilor. Deși toate cele trei puteri au responsabilitate comună în a asigura corecta separație dintre ele, nici acest principiu, nici acela al independenței judiciare nu trebuie să împiedice dialogul dintre puterile statului. Mai curând, este o nevoie fundamentală de discurs respectuos între toate acestea, care să țină seama atât de separarea necesară, cât și de interdependența necesară între puteri. Rămâne vitală însă condiția ca puterea judecătorească să fie liberă de conexiuni nepotrivite și de influență necuvenită din partea celorlalte puteri ale statului.

¹⁶ <https://rm.coe.int/16807481a1>

Alin. 31: Discuția cu alte puteri ale statului - Fiecare dintre cele trei puteri ale statului depinde de celelalte două pentru a colabora efectiv. Discuția dintre toate trei este crucială pentru a îmbunătăți eficacitatea fiecărei puteri și cooperarea cu celelalte două. Cu condiția ca acele discuții să aibă loc într-o atmosferă de respect reciproc și să acorde deosebită atenție păstrării independenței și imparțialității judecătorilor care participă la dezbateri, acele discuții vor fi benefice pentru toate cele trei puteri ale statului. CCJE a subliniat importanța participării judecătorilor la dezbaterile ce privesc politica judiciară națională. De asemenea, magistrații trebuie să fie consultați și să joace un rol activ în elaborarea oricărei legislații ce privește statutul lor și funcționarea sistemului judiciar. Competența magistraților este valoroasă și atunci când este vorba de chestiuni din afara politicii judiciare. De exemplu, prin prezentarea de probe în comisiile parlamentare, reprezentanții puterii judecătorești (de ex. cea mai înaltă autoritate a puterii judecătorești sau Înalta Curte de Justiție) pot exprima preocupări pentru proiecte legislative și pot oferi perspectiva judiciară asupra diverselor probleme practice. Unele state membre au raportat experiențe pozitive cu aceste dezbateri. În unele state membre puterea judecătorească participă la dialog cu puterea executivă, atunci când judecătorii se învoiesc temporar pentru a lucra la departamentul civil sau penal al ministerului justiției. Însă, în alte state membre acest lucru este privit ca o încălcare a independenței judiciare.

Alin. 32: Dialogul cu publicul - După cum CCJE a mai remarcat, dialogul cu publicul, în mod direct sau prin intermediul presei, este de importanță crucială pentru îmbunătățirea cunoștințelor cetățenilor în privința legii și pentru a crește încrederea acestora în puterea judecătorească. În unele state membre, numirea unor judecători fără formație juridică este considerată ca o legătură ajutătoare între puterea judecătorească și public. CCJE a recomandat în Avizul nr. 7(2005) privind "justiția și societatea" ca magistrații și instanțele de judecată să comunice în mod activ cu presa și cu publicul în mod direct. De exemplu, instanțele trebuie să își asume un rol educativ prin organizarea de vizite pentru elevi și studenți, prin furnizarea de informații și prin explicarea în mod activ a deciziilor instanței către public și către presă, pentru a îmbunătăți înțelegerea și a preveni înțelegerea greșită. Deși există un risc în relația cu presa, instanțele pot ajuta la evitarea declarațiilor publice inadecvate prin contact și explicații active. În acest fel, puterea judecătorească poate fi responsabilizată față de societate și se poate asigura că percepția publică a sistemului judiciar este corectă și că reflectă eforturile depuse de judecători. În acest fel, judecătorii pot să educe și publicul în sensul că există limite ale acțiunilor sistemului judiciar.

Alin. 36: Este deosebit de dificil să se echilibreze nevoia de a proteja procesul judiciar de abateri și presiuni din surse politice cu nevoia de discuții deschise pe subiecte de interes public privind administrarea justiției. Pe de altă parte, după cum CCJE a arătat, judecătorii trebuie să accepte faptul că sunt persoane publice și să nu fie excesiv de sensibili. Astfel, atunci când judecătorii comunică cu celelalte puteri ale statului și cu societatea în ansamblu, ei înșiși trebuie să își asume responsabilitatea de a-și proteja independența și imparțialitatea. Pe de altă parte, în toate relațiile lor cu puterea judecătorească, celelalte puteri ale statului trebuie să respecte principiile independenței și imparțialității judiciare. Dialogul dintre puterea judecătorească și celelalte puteri ale statului, dar și cel cu publicul larg poate fi folosit greșit, pentru a încălca independența justiției. De exemplu, nu este acceptabil ca celelalte puteri ale statului să critice deciziile judecătorești într-un mod care subminează autoritatea judecătorească și încurajează neascultarea și chiar violența împotriva judecătorilor. De asemenea, nu este acceptabil ca, la comentarii critice ale unui magistrat la adresa uneia dintre celelalte puteri ale statului (sau membru al acestora) făcute în exercițiul atribuțiilor judiciare să se răspundă cu îndepărtarea din funcție a judecătorului respectiv de către cealaltă sau celelalte puteri ale statului. Este esențial ca dialogul dintre cele trei puteri ale statului și dintre puterea judecătorească și publicul larg, ca și orice inspecții și anchete întreprinse, să fie realizate într-un climat de respect reciproc. Aceste procese nu trebuie să fie folosite niciodată pentru a influența o anumită decizie judecătorească sau pentru a încuraja nerespectarea sau neascultarea deciziilor judecătorești.

➤ **AVIZUL Nr. 7 (2005) al CCJE privind „JUSTIȚIA ȘI SOCIETATEA”¹⁷**

PARTEA C: 33. Presa are acces la informațiile și audierile judiciare, în conformitate cu modalitățile și cu limitările stabilite prin legile naționale (vezi, de exemplu Recomandarea Rec(2003)13 privind furnizarea de informații prin intermediul presei în legătură cu procedurile penale). Profesioniștii din presă sunt în totalitate liberi să decidă care istorii trebuie aduse în atenția publicului și modul în care sunt tratate acestea. Nu trebuie să existe nicio încercare de a opri presa de la criticarea organizării sau a funcționării sistemului justiției. Sistemul justiției trebuie să accepte rolul presei care, în calitate de observator extern, poate evidenția deficiențele și poate aduce o contribuție constructivă la îmbunătățirea metodelor instanțelor și a calității serviciilor pe care acestea le oferă utilizatorilor.

34. Judecătorii se exprimă mai presus de orice prin intermediul deciziilor acestora și nu trebuie să se justifice în presă sau, mai general, să facă declarații publice în presă privind cazurile care le sunt atribuite. Cu toate acestea, ar fi utilă îmbunătățirea contactelor dintre instanțe și presă:

- i) pentru a consolida înțelegerea rolurilor respective ale acestora;
- ii) pentru a informa publicul asupra naturii, scopului, limitărilor și complexității activității judiciare;
- iii) pentru a rectifica posibilele erori factice în rapoarte privind anumite cazuri.

35. Judecătorii trebuie să aibă un rol de supraveghere a purtătorilor de cuvânt ai instanței sau a personalului responsabil cu comunicarea cu presa.

36. CCJE face referire la concluziile celei de-a 2-a Conferințe Europene a Judecătorilor (vezi alineatul 3 de mai sus) în care Consiliului Europei i s-a cerut atât să faciliteze susținerea reuniunilor regulate dintre reprezentanții sistemului judiciar și presă, cât și să ia în considerare elaborarea unei declarații europene privind relațiile dintre justiție și presă, care să completeze Recomandarea Rec(2003)13 privind furnizarea de informații prin intermediul presei în legătură cu procedurile penale.

37. Statele trebuie să încurajeze schimburile, în special prin mese rotunde, privind normele și practicile fiecărei profesii, pentru a evidenția problemele cu care acestea se confruntă. CCJE consideră că, în mod util, Consiliul Europei ar putea stabili sau promova contacte la nivel european astfel încât să determine o mai mare consecvență în atitudinile europene.

38. Școlile de jurnalism trebuie încurajate să înființeze cursuri privind instituțiile și procedurile judiciare.

39. CCJE consideră că fiecare profesie (judecători sau jurnaliști) trebuie să elaboreze un cod de practici privind relațiile acestora cu reprezentanți ai altor profesii și privind relatarea cazurilor judiciare. Astfel cum indică experiența statelor care au deja un astfel de sistem, sistemul judiciar definește condițiile în care pot fi făcute declarații către presă referitoare la cazurile instanței, în timp ce jurnaliștii elaborează propriile linii directoare privind relatarea cazurilor actuale, publicarea numelor (sau fotografiilor) persoanelor implicate în litigii (părți, victime, martori, procuror, judecător anchetator, judecător în proces etc.), și relatarea hotărârilor în cazurile care atrag interesul majorității publice. În conformitate cu Avizul nr. 3 (2002) alineatul 40 al acestuia, CCJE recomandă ca sistemele judiciare naționale să ia măsuri conforme cu aceste linii directoare.

40. CCJE recomandă înființarea unui mecanism eficient, care poate lua forma unui organism independent, pentru a se ocupa de problemele cauzate de către presă în contul unui caz judiciar, sau de dificultățile pe care le întâlnește un jurnalist în realizarea sarcinii acestuia/acesteia de informare. Acest mecanism ar face recomandări generale care intenționează prevenirea repetării oricărui dintre problemele observate.

41. Este, de asemenea, necesară încurajarea înființării de servicii de recepție și informare în instanțe, nu doar pentru a întâmpina publicul și a asista utilizatorii serviciilor judiciare, astfel cum este menționat mai sus, ci și, de asemenea, pentru a ajuta presa să ajungă să înțeleagă mai bine

¹⁷ <https://rm.coe.int/1680747698>

activitățile sistemului justiției.

42. Aceste servicii, asupra cărora judecătorii trebuie să aibă un rol de supraveghere, ar putea urmări obiectivele următoare:

- comunicarea către presă a rezumatelor deciziilor luate de către instanță;
- furnizarea către presă de informații factice despre deciziile luate de către instanță;
- informarea presei cu privire la audierile în cazuri de interes public, în special.
- să ofere clarificări sau corectări factice cu privire la cazurile relatate în presă (vezi de asemenea alineatul 34, punctul (iii) de mai sus). Serviciile de recepție sau purtătorul de cuvânt [8] al instanței poate alerta presa în chestiunile implicate și dificultățile juridice ridicate în cazul în discuție, poate organiza logistica audierilor și poate efectua aranjamentele de procedură adecvate, în special în vederea protejării oamenilor care participă în calitate de părți, jurați sau martori.

43. Toate informațiile oferite presei de către instanțe trebuie comunicate într-o manieră transparentă și nediscriminatorie.

44. Întrebarea dacă este permis sau nu accesul în sălile de judecată cu camere TV în alte scopuri decât pur procedurale a reprezentat subiectul discuțiilor pe scară largă, atât la cea de-a 2-a Conferință a Judecătorilor Europeni (vezi alineatul 3 de mai sus), cât și la reuniunile CCJE. Câțiva dintre membri CCJE și-au exprimat reținerile serioase față de această nouă formă de expunere publică a activității instanțelor.

45. Natura publică a audierilor judiciare reprezintă una dintre garanțiile procedurale fundamentale în societățile democratice. În timp ce dreptul internațional și legislația națională permit excepții de la principiul conform căruia procedurile judiciare trebuie să se desfășoare public, este important faptul ca aceste excepții să se rezume la acelea permise în temeiul art. 6 alin. 1 din CEDO.

46. Principiul procedurilor publice implică faptul că cetățenilor și profesioniștilor din domeniul presei trebuie să li se permită accesul în sălile de judecată în care au loc procesele, însă echipamentul audiovizual cel mai nou de transmitere oferă relatarea evenimentelor cu un impact atât de larg încât acesta transformă în totalitate sensul noțiunii de audieri publice. Acest fapt poate avea avantaje în ceea ce privește ridicarea conștientizării publice despre modul în care se desfășoară procedurile judiciare și în ceea ce privește îmbunătățirea imaginii despre sistemul justiției, însă există de asemenea riscul ca prezența camerelor TV în instanțe să deranjeze procedurile și să modifice comportamentul celor implicați în proces (judecători, procurori, avocați, părți, martori etc.).

47. Atunci când are loc o înregistrare de televiziune a audierilor judiciare, trebuie utilizate camere fixe și trebuie să fie posibil ca judecătorul care prezidă cazul să decidă atât condițiile de filmare, cât și întreruperea în orice moment a transmiterii filmării. Acestea și alte măsuri necesare trebuie să protejeze drepturile persoanelor implicate și să se asigure că audierea se desfășoară în mod corespunzător.

48. Trebuie luată în considerare, de asemenea, opinia persoanelor implicate în proceduri, în special pentru anumite tipuri de procese privind chestiunile private ale oamenilor.

49. Ținând cont în special de impactul puternic al transmisiilor de televiziune și de riscul unei tendințe către o curiozitate bolnăvicioasă, CCJE încurajează presa să dezvolte propriile coduri profesionale de conduită care să urmărească asigurarea acoperirii echilibrate a procedurilor pe care le filmează, astfel încât opinia acestora să fie obiectivă.

50. Pot exista motive precumpănitoare care justifică filmarea audierilor în cazuri specifice care sunt definite în mod strict, de exemplu în scopuri educative sau pentru a păstra spre o utilizare ulterioară o înregistrare pe film a unei audieri cu o importanță istorică specifică. În aceste cazuri, CCJE accentuează necesitatea protejării persoanelor implicate în proces, în special prin asigurarea că metodele de filmare nu perturbă desfășurarea în mod corespunzător a audierii.

51. În timp ce presa joacă un rol crucial în securizarea dreptului publicului la informare și acționează, în formularea Curții Europene pentru Drepturile Omului, în calitate de „câine de pază al democrației”, presa poate uneori să intervină în intimitatea persoanelor, deteriorându-le reputația sau subminând prezumția de nevinovăție a acestora, acte pentru care indivizii pot în mod legitim solicita despăgubiri în instanță. Căutarea de articole senzaționale și competiția comercială din presă poartă un risc de exces și eroare. În cazurile penale, inculpații sunt uneori descriși în mod public sau suspectați de către presă a fi vinovați de infracțiuni înainte ca instanța să fi stabilit vinovăția acestora. În cazul unei achitări ulterioare, reportajele presei au cauzat deja un prejudiciu iremediabil pentru reputația acestora, iar acesta nu va fi eliminat prin intermediul hotărârii.

52. Instanțele au nevoie prin urmare să își îndeplinească îndatorirea, în conformitate cu jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, să atingă un echilibru între valorile conflictuale ale protecției demnității, intimității, reputației și prezumției de nevinovăție a omului pe de-o parte și libertatea de informare pe de-altă parte.

53. Astfel cum este accentuat în concluziile celei de-a 2-a Conferințe Europene a Judecătorilor (vezi alineatul 3 de mai sus), răspunsurile dreptului penal la încălcările drepturilor de personalitate (cum ar fi reputație, demnitate sau intimitate) trebuie limitate la cazurile cu adevărat excepționale [9]. Cu toate acestea, instanțele au datoria de a asigura că despăgubirile civile sunt acordate, luând în considerare nu numai prejudiciul suportat de către victimă, ci de asemenea gravitatea încălcărilor suferite și amploarea publicației în cauză.

54. Instanțele trebuie să fie îndreptățite ca, în cazuri excepționale care sunt definite cu strictețe pentru a evita orice acuzație de cenzură, să ia măsuri urgente pentru a pune capăt imediat celor mai grave încălcări ale drepturilor de personalitate a oamenilor (cum ar fi reputația, demnitatea sau intimitatea), prin intermediul confiscării publicațiilor sau prin intermediul interdicțiilor de transmitere.

55. Atunci când un judecător sau o instanță este provocat sau atacat de către presă (sau de către actori politici sau alți actori sociali prin intermediul presei) pentru motive legate de administrarea justiției, CCJE consideră că, în vederea datoriei de autocontrolul judiciar, judecătorul în cauză trebuie să se abțină de la reacții prin intermediul mijloacelor de același fel. Ținând cont de faptul că instanțele pot rectifica informațiile eronate difuzate în presă, CCJE este de părere că ar fi de dorit ca sistemele judiciare naționale să beneficieze de sprijinul persoanelor sau al unui organism (de exemplu Înalțul Consiliu Judiciar sau asociațiile de judecători) în măsură și pregătit să răspundă prompt și eficient la astfel de provocări sau atacuri în situațiile corespunzătoare.

➤ **AVIZUL Nr. 12 (2009) al CCJE și AVIZUL Nr 4 (2009) al CCPE privind RELAȚIA DINTRE JUDECĂTORI ȘI PROCURORI ÎNTR-O SOCIETATE DEMOCRATICĂ¹⁸**

Interesul societății cere ca mass media să primească informațiile necesare din partea autorităților competente, pentru a permite informarea corespunzătoare a publicului referitor la funcționarea sistemului judiciar, luând în considerare în special prezumția de nevinovăție a persoanei acuzate, dreptul la un proces echitabil și dreptul la viață particulară și de familie. Atât judecătorii cât și procurorii trebuie să redacteze un cod de bune practici sau linii directoare pentru fiecare profesie, referitoare la relațiile acesteia cu mass media.

67. Mass-media joacă un rol esențial într-o societate democratică, în general și în special în ceea ce privește relația cu sistemul judiciar. Percepția privind calitatea actului de justiție în societate este puternic influențată de felul în care mass-media privește modul în care funcționează sistemul judiciar. Mediatizarea contribuie, de asemenea, la realizarea unui proces echitabil, deoarece protejează justițiabilii și inculpații împotriva unei administrări netransparente a justiției.

¹⁸ <https://rm.coe.int/1680747391>

68. Extinderea atenției publice și a mass-media spre procedurile penale și civile a condus la o nevoie tot mai mare de informații obiective care urmează să fie puse la dispoziția mass-media atât de către instanțele judecătorești cât și de către parchete.

69. Este de importanță fundamentală într-o democrație ca instanțele să inspire încredere pentru public [8]. Caracterul public al procedurilor este unul dintre mijloacele esențiale prin care se poate menține încrederea în instanțe.

70. În cadrul Consiliului Europei două documente principale au în vedere această problemă: a) Recomandarea Rec (2003) 13 privind furnizarea de informații prin mass-media în legătură cu procesul penal și b) Opinia nr. 7 din CJCE pentru justiție și societate (2005).

71. Având în vedere că publicul are dreptul să primească informații de interes general, jurnaliștilor ar trebui să li se pună la dispoziție informațiile necesare pentru a fi în măsură să prezinte și să facă comentarii pe marginea funcționării sistemului judiciar, ținând seama de obligația de discreție a judecătorilor și procurorilor asupra dosarelor aflate pe rol și de limitele stabilite de legislația națională și în conformitate cu jurisprudența CEDO.

72. Media, la fel ca și judecătorii și procurorii, va respecta principiile fundamentale, precum prezumția de nevinovăție [9] și dreptul la un proces corect, dreptul la viața privată a persoanelor implicate și necesitatea de a evita o încălcare a principiului și aparenței de imparțialitate a judecătorilor și procurorilor implicați într-o anumită cauză.

73. Mediatizarea cauzelor în timpul urmăririi penale sau aflate pe rolul instanțelor poate fi un mod invaziv de a interfera și de influențare nepotrivită precum și de a pune presiune asupra judecătorilor și procurorilor investiți cu aceste cauze. De aceea, aptitudinile profesionale adecvate, standardele etice înalte și reținerea de la a face comentarii prealabile privind cauze aflate pe rol/ antepunerea, sunt necesare pentru a face față acestor provocări.

74. Personalul de legătura cu mass-media, cum ar fi funcționarii de relații publice sau un grup de judecători și procurori instruiți să coopereze cu mass-media, ar putea ajuta mass-media pentru a oferi informații exacte privind activitatea instanțelor și privind deciziile și ar putea, de asemenea, să îi asiste pe judecători și procurori..

75. Judecătorii și procurorii ar trebui să își respecte reciproc rolul specific în sistemul de judiciar. Atât judecătorii cât și procurorii ar trebui să elaboreze ghiduri sau coduri de bune practici pentru fiecare profesie privind relația cu mass-media [10]. Unele coduri naționale de etică cer judecătorilor să se abțină de la comentarii publice privind cauzele aflate pe rol, pentru a nu face declarații care ar putea periclita imparțialitatea judecătorilor [11] și pentru a evita încălcarea prezumției de nevinovăție. În orice caz, judecătorii ar trebui să se exprime mai presus de toate prin hotărârile pe care le pronunță, iar aprecierea și alegerea cuvintelor de către judecători în cazul în care dau declarații către mass-media, în conformitate cu legea [12]. Procurorul ar trebui să fie prudent atunci când face comentarii cu privire la procedura urmată de către judecător înainte de pronunțarea unei hotărâri, exprimându-și eventualul dezacord, privind decizia pronunțată, prin intermediul unei căi de atac.

➤ AVIZUL Nr. 16 (2013) al CCJE PRIVIND RELAȚIILE DINTRE JUDECĂTORI ȘI AVOCAT¹⁹

CCJE subliniază importanța dezvoltării unui dialog și a unor schimburi între judecători și avocați, la un nivel instituțional (atât național cât și internațional) cu privire la problema relațiilor lor reciproce, cu respectarea în același timp a principiilor de etică ale avocaților și ale judecătorilor. Acest dialog ar trebui să permită o înțelegere și un respect reciproc cu privire la rolul fiecăruia, cu respectarea independenței atât a judecătorilor cât și a avocaților.

IV. CCJE recomandă dezvoltarea unor mijloace de comunicare între instanțe și avocați. Judecătorii

¹⁹ <https://www.csm.it/documents/46647/0/Opinion+No.+16+%282013%29.pdf/427def1a-7614-4cbb-92e8-997bf1462c7e>

și avocații trebuie să poată comunica cu privire la toate etapele procedurale. CCJE consideră că statele trebuie să pună în aplicare sisteme care să permită o comunicare prin mijloace informatice între instanțe și avocați.

➤ **AVIZUL Nr. 19 (2016) al CCJE privind ROLUL PREȘEDINȚILOR DE INSTANȚE²⁰**

Alin. 12. În relația cu mass-media, președinții instanțelor trebuie să țină cont de faptul că interesele societății cer ca mass-media să aibă acces la informațiile necesare pentru a informa publicul cu privire la funcționarea sistemului de justiție. Pe de altă parte, aceste informații trebuie furnizate acordând atenția cuvenită prezumției de nevinovăție, dreptului la un proces echitabil și dreptului la respectarea vieții private și de familie ale tuturor persoanelor implicate în proceduri judiciare^[5], precum și păstrării confidențialității deliberărilor.

2. Alte surse

- **RECOMANDAREA REC(2003) 13 A COMITETULUI MINIȘTRILOR CĂTRE STATELE MEMBRE PRIVIND FURNIZAREA DE INFORMAȚII PRIN INTERMEDIUL MASS-MEDIA REFERITOR LA PROCESELE PENALE²¹**
- **UTILIZAREA REȚELELOR DE SOCIALIZARE DE CĂTRE MEMBRII SISTEMULUI JUDICIAR CANADIAN - Politică privind activitatea în rețele de socializare și relaționarea - Principii²²**

Principii generale

Sunteți responsabili de toată activitatea dumneavoastră online și de tot ceea ce postați. Dacă aveți îndoieli despre orice lucru pe care doriți să îl postați, discutați întâi cu consilierul tribunalului. Suplimentar, dacă observați online un aspect care provoacă îngrijorări, discutați fără întârziere cu președintele și consilierul tribunalului.

Politica privind utilizarea corespunzătoare a resurselor guvernamentale se aplică tuturor activităților online care utilizează echipament WCAT.

Codul de conduită a membrilor WCAT se aplică tuturor activităților online, inclusiv celor din rețelele de socializare. Prin urmare, utilizarea rețelelor de socializare de către membrii WCAT trebuie să se conformeze Codului de conduită a membrilor WCAT, inclusiv art. #2.7, care vorbește despre activitățile externe (Codul de conduită este prezentat în Anexa 12 la MRPP):

2.7 Activități externe

Membrii trebuie să se asigure că activitățile lor nu afectează îndeplinirea imparțială, eficace și oportună a responsabilităților ce le revin. Membrii nu trebuie să participe la activități care dăunează reputației WCAT. Cu excepția cazurilor în care președintele a autorizat acest lucru, membrii nu trebuie să îndeplinească activități externe de o manieră care le face să pară că se bucură de sprijinul oficial al WCAT, că au legătură cu WCAT sau că par să reprezintă opinia sau politica WCAT. Membrii nu trebuie să se folosească de funcția lor în WCAT pentru a da greutate exprimării publice a unei opinii personale. Membrii nu trebuie să utilizeze antetul WCAT pentru corespondența personală sau pentru chestiuni care nu au legătură cu WCAT. Membrii sunt liberi să se implice în activități politice, atât timp cât reușesc să își păstreze imparțialitatea și percepția de imparțialitate în relație cu îndatoririle și responsabilitățile ce le revin. Activitățile politice ale membrilor trebuie să fie clar separate de activitățile aferente rolului lor ca membri.

Membrii nu trebuie să se implice în activități politice în timpul orelor de lucru sau să utilizeze

²⁰ [https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?](https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=CCJE(2016)2&Language=lanEnglish&Ver=original&BackColorInternet=DBDCF2&BackColorIntrane)

[p=&Ref=CCJE\(2016\)2&Language=lanEnglish&Ver=original&BackColorInternet=DBDCF2&BackColorIntrane](https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=CCJE(2016)2&Language=lanEnglish&Ver=original&BackColorInternet=DBDCF2&BackColorIntrane)

[t=FDC864&BackColorLogged=FDC864&direct=true](https://www.euromed-justice.eu/en/system/files/)

²¹ <https://www.euromed-justice.eu/en/system/files/>

[20100208101331_Recommendation200313mediainformationincriminalproceedings.pdf](https://www.euromed-justice.eu/en/system/files/)

²² https://www.cacp.ca/law-amendments-committee-activities.html?asst_id=844

facilitățile, echipamentele sau resursele WCAT în astfel de activități.

Membrii nu abordează la locul de muncă opinii politice partizane la nivel local, de provincie sau național. Aceasta nu se aplică discuțiilor informale private între colegi. Se aplică, de asemenea, Standardele de conduită a funcționarului public și Politica Agenției funcționarilor publici - Discriminare și hărțuire la locul de muncă. Dacă sunteți membru al Law Society of BC, trebuie să respectați și Legea privind profesia juridică, Normele societăților juridice, și Manualul de conduită profesională atunci când activați în rețelele de socializare. Rețineți: conform Canonului de etică judiciară, conduita avocatului trebuie să fie caracterizată de onestitate și corectitudine.

Atunci când accesați sau postați în rețelele de socializare, rețineți următoarele aspecte:

- (i) Gândiți înainte de a posta. Postările pe Internet sunt adesea foarte ușor de găsit și rămân accesibile mult timp după ce utilizatorul poate le-a și uitat. Nimic nu este cu adevărat „confidențial” sau șters vreodată pe Internet. Nu postați niciun lucru pe care nu ați dori să îl citiți pe prima pagină a ziarului.
- (ii) Dați dovadă de discernământ, prudență și bună-cuviință. Dacă aveți vreo îndoială privind o postare sau o altă activitate, e mai bine să fiți excesiv de prudenți. Nu vă lăsați prinși în „dispute cu scânteii”. Evitați atacurile personale, luptele online și comunicările ostile.
- (iii) Mențineți profesionalismul, onestitatea și respectul. Nu vă comportați de așa manieră și nu încurajați comportamentul ilegal, neprofesionist sau de prost-gust. Chiar și pe un site personal, atunci când folosiți calculatorul sau dispozitivul personal, nu vă implicați în discuții în care vă plângeți online de aspecte legate de muncă. Dacă aveți vreo îngrijorare, discutați-o cu un membru al echipei de conducere. Dacă publicați în spațiul dvs. personal comentarii inadecvate, care afectează negativ imaginea WCAT, pot urma acțiuni disciplinare.
- (iv) Asigurați-vă că activitatea dvs. în rețelele de socializare nu afectează angajamentele profesionale.
- (v) Nu vă identificați ca membru WCAT în rețelele de socializare. Dacă vă identificați ca membru WCAT, tot ce postați poate avea impact asupra WCAT. De asemenea, deveniți un portal pentru alții care pot posta despre WCAT. Chiar dacă puteți controla ceea ce postați, nu puteți anticipa sau controla ce ar putea posta alții, chiar membrii familiei, pe site-ul dvs.
- (vi) Comportați-vă de așa manieră încât să promovați un loc de muncă sigur și sănătos și să sprijiniți bunăstarea altor angajați și membri. Se interzice discriminarea sau hărțuirea altor membri sau angajați ai WCAT, atât la locul de muncă, cât și în timpul liber. Aceasta include orice astfel de activități care utilizează rețelele de socializare. Membrii și angajații WCAT trebuie să se trateze unii pe alții cu respect și demnitate.

➤ **Consiliul Judiciar Canadian: Principii etice pentru judecători**²³

Dintre principiile etice relevante, menționăm:

1. Scop: Scopul prezentului document este să ofere orientări etice pentru judecătorii numiți la nivel federal.
2. Independența sistemului judiciar: Sistemul judiciar independent este indispensabil pentru justiția imparțială, conform legii. Prin urmare, judecătorii ar trebui să susțină și să exemplifice independența sistemului judiciar, atât în aspectele individuale, cât și în cele instituționale.
3. Integritate: Judecătorii ar trebui să facă tot posibilul pentru a se comporta cu integritate, astfel încât să susțină și să consolideze încrederea în sistemul judiciar.
4. Diligență: Judecătorii ar trebui să dea dovadă de diligență în îndeplinirea îndatoririlor profesionale.
5. Egalitate: Judecătorii ar trebui să acționeze și să instrumenteze cauzele deduse judecării de așa manieră încât să asigure egalitatea potrivit legii.
6. Imparțialitate: Judecătorii trebuie să fie și să pară imparțiali în ceea ce privește deciziile și procesele decizionale în care sunt implicați.

²³ http://www.cjc-ccm.gc.ca/cmslib/general/news_pub_judicialconduct_Principles_en.pdf.

- **SUA: Opinie oficială privind utilizarea mijloacelor electronice și rețelelor de socializare de către judecători**²⁴
- **UK: „Blogging de către persoane care dețin funcții în sistemul judiciar”**²⁵

Nu se interzice membrilor sistemului judiciar activitatea de blogging. Cu toate acestea, cei care au activitate pe un blog propriu (sau postează comentarii pe blogurile altora) nu trebuie să se identifice ca membri ai sistemului judiciar. De asemenea, trebuie să evite să exprime opinii care, în momentul în care ar deveni cunoscut faptul că dețin o funcție publică, ar putea afecta încrederea publicului în propria imparțialitate sau în sistemul judiciar în general.

3. Jurisprudența

- **Sunday Times împotriva Regatului Unit (1979):** CEDO subliniază importanța sincerității în relație cu instanțele de judecată: Este general recunoscut faptul că instanțele nu pot funcționa în mod izolat. Chiar dacă sunt un for pentru soluționarea litigiilor, aceasta nu înseamnă că aceste litigii nu pot fi discutate anterior și în alte spații, indiferent că acestea sunt publicații de specialitate, presa, în general, sau în rândul publicului larg. Mai mult, chiar dacă mass-media nu trebuie să depășească limitele impuse de interesele administrării corespunzătoare a justiției, este obligația lor să publice informații și idei referitoare la aspecte deduse judecării, la fel ca și la alte chestiuni de interes public. Nu numai că mass-media are sarcina de a publica astfel de informații și idei: publicul are, la rândul său, dreptul de a le primi.
- **De Haes și Gijssels împotriva Belgiei (1997)** Curtea a admis că membrii sistemului judiciar trebuie să se bucure de încrederea publicului, afirmând: Instanțele de judecată - garanții justiției, al căror rol este fundamental într-un stat bazat pe domnia legii - trebuie să se bucure de încrederea publicului. În consecință, acestea trebuie protejate de atacurile distructive care sunt nefondate, în special având în vedere faptul că judecătorii au obligația de rezervă, care îi împiedică să răspundă criticilor.
- **Hurter împotriva Elveției** (a se vedea și **Morice împotriva Franței**) Curtea a declarat inadmisibilă o cerere referitoare la o amendă impusă unui avocat pentru că a declarat, în cursul procesului, că o Curte de apel a comis infracțiuni. Din nou, Curtea a subliniat că avocații au un rol esențial în administrarea justiției, ca intermediari între public și instanțele de judecată. Prin urmare, era legitim să existe așteptarea ca aceștia să își îndeplinească rolul în administrarea justiției și, astfel, în menținerea încrederii publicului în sistemul de justiție. În cauza de față, cu greu s-ar putea afirma că, prin gravitatea și natura lor generală, acuzațiile au fost compatibile cu acest rol. Pedepsa, fără a fi excesiv de severă, a fost considerată necesară pentru menținerea autorității și imparțialității sistemului judiciar.

²⁴https://www.americanbar.org/content/dam/aba/administrative/professional_responsibility/formal_opinion_462.auctcheckdam.pdf

²⁵ http://www.familylaw.co.uk/system/redactor_assets/documents/491/Blogging_by_Judicial_Office_Holders.pdf.